

HAMOKED
CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

PHYSICIANS FOR HUMAN RIGHTS
רופאים אדם לחقوق الإنسان
ישראל ישראל ISRAEL

תאריך: 1.4.2020
בתשובה נא לציין: [31490]

בפקס 02-5605000

בפקס: 02-5655993

דחוף!

לכבוד
שר הבריאות
מר יעקב ליצמן
רחוב ירמיהו 39
ירושלים 91010

לכבוד
ראש הממשלה
מר בנימין נתניהו
משרד ראש הממשלה
קרית בן גוריון בניין ג'
ירושלים 9195017

[מכובדי]

הנדון: התפרצות נגיף הקורונה ואחריותה של ממשלת ישראל לחייהם, שלומם, בטחונם ובריאותם של כלל תושביה ואזרחיה ובני משפחותיהם, החיים בירושלים המזרחית

1. פנייה זו נעשית בשם המוקד להגנת הפרט (להלן: **המוקד**), ארגון זכויות אדם, המטפל בין השאר, בזכויותיהם של תושבי ירושלים המזרחית ובני משפחתם תושבי השטחים אל מול הרשויות בישראל, ובשם עמותת רופאים לזכויות אדם (להלן: **ר"א**), הפועלת למען הזכות לבריאות של כל הנתונים לשליטתה של מדינת ישראל.
2. אנו רואים מחובתנו להבהיר לממשלת ישראל ובפרט למשרדים ולגופים האמונים על הטיפול בהתפרצות נגיף הקורונה בירושלים המזרחית – משרד ראש הממשלה והמטה לביטחון לאומי, משרד הבריאות, משרד הפנים, המשרד לביטחון פנים ומשרד הביטחון – את הדברים שיפורטו להלן וכן לקרוא למדינה לנקוט בצעדים מיידים להבטחת חייהם וזכויות היסוד של תושבי ירושלים המזרחית.
3. נפתח במובן מאליו. על רשויות המדינה היה לנקוט בשורה של צעדים להגנה על בריאותם ושלומו של מאות אלפי תושבי ירושלים המזרחית, מיד עם היוודע דבר התפרצות נגיף הקורונה בישראל.
4. מפרסומים שונים בכלי התקשורת עולה כי רק בימים האחרונים ממש החלו לכאורה הרשויות הישראליות, לנקוט בשכונות ירושלים המזרחית שמשני עברי חומת ההפרדה, במספר צעדים בודדים שאף הם היו מתחייבים מזה זמן רב.
5. צעדים אלה הינם בבחינת מעט מדי ומאוחר מדי, צעדים שנקטו אך ורק לאחר פניות רבות מצד תושבי ירושלים המזרחית, ארגוני זכויות אדם וארגוני חברה אזרחית, שהפצירו בממשלת ישראל לעשות מעשה ולחדול מהתנערותה המתמשכת מתושבים אלה.

המוקד מודה למאות האנשים והגופים בישראל ובעולם התומכים בפעילותו. עיקר המימון מקורו בישויות מדיניות זרות.

Founded by Dr. Lotte Salzberger
Registered Association
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
עמותה רשומה
استسهة دلولة زلتسرغر -
مكتب الشكاوي - جمعية مسجلة

6. לאור זאת, רואים אנו מחובתנו להבהיר לממשלת ישראל ולמשרדים והגופים האמונים על הטיפול בירושלים המזרחית וצוינו לעיל, כי במצב שנוצר צעדים אלו אינם מספקים, בלשון המעטה, לשם הגנה על ציבור זה. כמו כן, ברי, כי אין בצעדים הננקטים – ככל שננקטים – כיום, בכדי לרפא את הנזק שכבר נגרם לחיי התושבים ובריאותם ולהסיר מכס את האחריות לכך שצעדים אלו לא ננקטו על ידכם עד כה. ביתר שאת, לאור העובדה כי למרות הפניות הרבות שנעשו בעניין לרשויות הישראליות, מרבית התושבים והאזרחים החיים ביתר שטחי המדינה זכו ליידוע וטיפול סביר יותר.
7. כידוע, ההזנחה רבת השנים של ירושלים המזרחית, תנאי התברואה הירודים, התשתיות הרעועות, הצפיפות, העובדה שמדובר באוכלוסייה במעמד סוציו-אקונומי נמוך ביותר, והפחד שמקפידות הרשויות לזרוע בקרב אוכלוסייה זו מפני רשויות השלטון, הפכו את ירושלים המזרחית ממילא לאזור בסיכון מוגבר בכל הנוגע למגפת הקורונה.
8. בשעת התפרצות מגפה כה מסוכנת, חובתן של הרשויות לעשות כל אשר לאל ידן על מנת להבטיח במידה שווה את בריאותו, שלמות גופו, בטחונו וחיייו של כלל הציבור החי בשטחי מדינת ישראל.
9. דא עקא, כל הסימנים מצביעים על כך, כי הנקיטה המאוחרת בצעדים שהפעלתם התחייבה זה מכבר, נותנת כבר את אותותיה, ונראה כי היא פוגעת באופן עמוק ובלתי סביר בזכויות היסוד של מאות אלפי תושבי ירושלים המזרחית לבריאות ולחיים ומחייבת כעת צעדים מוגברים על מנת להגן על הציבור שלא חלה, ולסייע לחולים ולמבודדים.
10. כידוע, למדינה קיימת חובה פוזיטיבית – להגן, ונגטיבית – שלא לפגוע, בכל הנוגע לזכויות היסוד לחיים ולבריאות.
11. ברם, התנהלות ממשלת ישראל על משרדיה וגופיה השונים בטיפול במשבר התפרצות נגיף הקורונה בירושלים המזרחית – בכל הנוגע להגנה על שלום חיי הציבור בריאותו – מעידה על כשלונה העמוק של המדינה לעמוד בחובות אלו.
12. סיכמו של עניין: הצעדים המועטים והמאוחרים מאוד הננקטים כיום על ידי הרשויות הישראליות בירושלים המזרחית אינם מספיקים, בפרט אל מול הפגיעה הקשה שכבר נוצרה. ודאי וודאי שאין בהם כדי להסיר את האחריות – המוסרית והמשפטית – הכבדה הרובצת לפתחה של ממשלת ישראל לשמירה על חייהם ובריאותם של מאות אלפי תושבי ירושלים המזרחית.
13. נבקש אפוא, כי ממשלת ישראל תפעל באופן מידי בשורה של צעדים לשם הגנה על הציבור בירושלים המזרחית. ובפרט בכל הנוגע להסברה, ביצוע בדיקות וחקירות אפידמיולוגיות, ופיקוח והנגשה של מקומות לבידוד.

14. נבקש התייחסותכם הדחופה והעניינית ביחס לצעדים שננקטו על ידכם עד כה להגנה על חיי תושבי ירושלים המזרחית, וכן על צעדים שיינקטו מעתה ואילך לשם מניעת המשך האפליה בין אוכלוסייה זו לבין שאר אוכלוסיית המדינה.

בכבוד רב,

בנימין אחסתרובה, עו"ד   עדי לוסטיגמן, עו"ד

העתקים:
היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר א. מנדלבלוט, משרד המשפטים, רח' סלאח א-דין 29
ירושלים;
שר הפנים;
השר לבטחון פנים;
שר הביטחון;
המטה לביטחון לאומי